

[Hans Schmidt.]

sine klare forestillinger om, hvad han har til hensigt at opnå politisk. Man kan heller ikke pådutte ham, at hans hensigter er urealistiske, men hvad han foretager sig, er et enkeltmandsløb [på tysk Alleingang]. Med disse enkeltmandsløb har vi i Vesteuropa ofte gjort bitre erfaringer. En anerkendelse af Kina måtte have den forudsætning, at vi i Europa var fundet sammen til den politiske union. Til denne stund er dette ikke tilfældet.“

Perspektiverne i denne kommentar er så, om vi andre europæere vil isolere Frankrig for at tvinge det ind i folden, en fold, som endnu ikke er skabt, eller om vi til eget tarv hurtigst muligt vil tilvejebringe den politiske, og jeg tilføjer økonomiske europæiske union, som ifølge det amerikanske talerør ikke blot ville gøre de Gaulles fremstød acceptabelt, men også gavnligt for en hensigtsmæssig udvikling. Det er øjensynligt, at den europæiske union må kunne rumme i hvert fald foreløbig en særstilling for Frankrig. Det samme, omend på en anden måde, kan blive påkrævet for Englands vedkommende.

Så er det, jeg tænker på forbundskansler Erhards bebudelse af, at han vil tage et nyt initiativ for tilvejebringelse af en europæisk politisk enhed, og der er tydeligt nok ikke kun tænkt på forholdet inden for de seks, idet det ønskelige i, at Storbritannien inddrages i dette samarbejde, samtidig understreges. Med de Gaulles aktion er der altså fremkommet en vægtig grund mere til at tage forholdet mellem fællesmarkedet og EFTA op til fornyet overvejelse i særdeleshed for den høje regering og det høje folketing med en tilslutning til fællesmarkedet for øje. Selv om den økonomiske nødvendighed ikke ligefrem brænder på endnu, er situationen for vor eksport f. eks. af æg til fællesmarkedet dog et særdeles tydeligt varsel om, at vor tilslutning til fællesmarkedet en skønne dag kan blive påtrængende nødvendig. En lignende situation kan opstå på andre og livsvigtige områder. Når vi venter, indtil f. eks. markederne for kød og mejeriprodukter i Tyskland og Italien er optaget af leverancer fra Frankrig og Holland, så vor status også

dér er reduceret til reserveleverandørens, da er skaden uoverskuelig stor.

For mig som repræsentant for slesvigsk parti er det selvfølgelig behageligt at kunne konstatere, at forbundsregeringen i Bonn er en god fortaler for en mindskelse af de følger, som fællesmarkedets markedsordninger medfører for vor eksport. Sammen med de sidste års ekstraordinært gode afsætningsmuligheder gør det, at vor indtræden i fællesmarkedet synes mindre påkrævet. Men de særlige afsætningsforhold kan ikke påregnes at ville vedvare, og resultaterne af de forhandlinger, som forbundsregeringen ifølge handelstraktaten af 22. december 1958, som ændret den 14. oktober 1960, på gensidighedsprincippet har forpligtet sig til i påkommende tilfælde at føre med sine partnere i fællesmarkedet for at opnå en dispensation fra markedsordningernes bestemmelser til gunst for os, er i sidste ende afhængige af, at de øvrige fællesmarkedslande tiltræder forslaget, så også dér er der stor usikkerhed, selv om argumentet, at de traditionelle varestrome ikke må afbrydes, har sin berettigelse.

Der er altså vægtige økonomiske og politiske forhold, som tilsiger fornyede overvejelser. Derved gøres der gældende, at nye forhandlinger om Englands optagelse i fællesmarkedet ikke kan finde sted før efter valget til underhuset, og terminen for dette valg nærmer sig jo også efterhånden. Men hvordan dette valgs resultat end måtte blive med henblik på muligheden for og viljen til sådanne nye forhandlinger — i England altså — så vil spørgsmålet melde sig for os alligevel og for andre EFTA-lande også, omend ikke med samme styrke.

Det er også mere end usikkert, om situationen for Englands vedkommende er klarert med denne valgtermin. Tilbage står endnu terminen for vetorettens bortfald, som ligger år frem i tiden. Det vil sige, at ventiden, indtil Englands optagelse i fællesmarkedet kan ske uhindret, kan blive lang og trang for os, og det er ikke til at se, til hvilken nytte det skal være. Jeg er derfor stadig af samme opfattelse, som jeg har givet udtryk for ved samtlige markedsdebatter, at det europæiske sporskifte blev stillet forkert allerede i begyndelsen af året 1958. I stedet for en indsats for det store frihandelsområde,